

Wybory prezydenckie w Nigerze

Mateusz Kabaciński

Security
in practice

Wybory prezydenckie w Nigrze

Opracował: Mateusz Kabaciński, 21.04.2021 r.

21 lutego 2021 r. w Nigrze odbyła się druga tura wyborów prezydenckich. Brało w niej udział dwóch kandydatów: 61-letni Mohamed Bazoum oraz 71-letni Mahamane Ousmane. Pierwszy raz od 10 lat mieszkańcy Nigru mogą cieszyć się nową personą obejmującą stanowisko głowy państwa. W wyniku 11,5% przewagi – 55,75% do 44,25% według komisji wyborczej – zwycięstwo odniósł M. Bazoum. Zwolennicy Ousmane zarzucili organowi wyborczemu oszustwo, co doprowadziło do licznych demonstracji ulicznych. Na skutek protestów, które zostały brutalnie stłumione przez siły bezpieczeństwa, zginęły dwie osoby, a kilkaset innych aresztowano[1].

Wygrana w wyborach byłego ministra spraw wewnętrznych wielu okrzyknęło pierwszą przemianą demokratyczną zachodnioafrykańskiego państwa[2]. Jest to bezpośrednio nawiązanie do nieprzerwanych dziesięcioletnich rządów byłego prezydenta Nigru – Mahamadou Issoufou. Kim byli kandydaci biorący udział w kampanii?

Mohamed Bazoum to 61-letni polityk, od początku faworyt wyborców, wspierany w czasie kampanii wyborczej przez ustępującego prezydenta Mahamadou Issoufou. Zanim objął nowy urząd, piastował stanowisko przewodniczącego lewicowej partii – Nigeryjskiej Partii na Rzecz Demokracji i Socjalizmu (PNDS-Tarayya)[3]. Od 2011 r. partia sprawuje władzę w państwie dzięki swojemu długoletniemu liderowi Issoufou, który jednocześnie pełnił funkcję prezydenta kraju. Poza działaniem w organizacjach partyjnych Mohamed Bazoum był również ministrem spraw zagranicznych w latach 1995-1996. W 2011 r. powrócił na to stanowisko, urzędując przez następne cztery lata – do 2015 r. Rok później mianowany został ministrem spraw wewnętrznych. Urząd ten sprawował od 2016 do 2020 r., kiedy zrezygnował, skupiając się na kandydowaniu w wyborach prezydenckich 2020-2021. Od początku swojej kandydatury Bezoum cieszył się dużym poparciem społeczeństwa: w czasie pierwszej tury wyborów udało mu się zdobyć 39,33% poparcia, deklasując tym samym swojego przeciwnika – Mahamane Ousmane – który zyskał jedynie 16,99% głosów[4]. W czasie kampanii Bazoum obiecał kontynuację polityki swojego poprzednika – na dowód tego zatrudnił syna Issoufou na stanowisku szefa swojej kampanii wyborczej[5], jednocześnie dodając, że dołoży wszelkich starań w walce z korupcją[6].

Przeciwnikiem Bazouma był Mahamane Ousmane – 71-letni polityk, były prezydent Nigru w latach 1993-1996. Został wybrany na stanowisko głowy państwa jako czwarty prezydent niepodległej republiki, a także jako pierwszy objął tę funkcję w wyniku demokratycznych wyborów. W styczniu 1996 r. z powodu zamachu stanu utracił prezydenturę na rzecz przywódcy puczu – gen. Ibrahima Baré Maïnassary. Od czasu obalenia nieprzerwanie kandydował na prezydenta w każdych wyborach, ubiegając się o odzyskanie utraconego stanowiska. Od grudnia 1999 r. do maja 2009 r. pełnił funkcję przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego Nigru – jedyne go organu ustawodawczego w tym kraju. W kwietniu 2020 r. objął stanowisko przewodniczącego Demokratyczno-Republikańskiej Odnowy (RDR Tchanji). Podczas swojej kampanii obiecał zrobić wszystko, aby poprawić bezpieczeństwo w obliczu ataków grup zbrojnych powiązanych z Al-Kaidą i tzw. Państwem Islamskim[7].

W pierwszej turze, która odbyła się 27 grudnia 2020 r., pomimo trudnych warunków sanitarnych związanych z pandemią COVID-19 zagłosowało aż 7,5 miliona ludzi[8]. W pierwszym „starciu” udział wzięło 25 kandydatów. Aby zwyciężyć w pierwszej turze, należało uzyskać 50% głosów plus jeden, co jednak nie udało się żadnemu z pretendentów[9].

W tym samym czasie odbyły się także wybory parlamentarne. W ich rezultacie rządząca Nigeryjska Partia na rzecz Demokracji i Socjalizmu (PNDS-Tarayya) zapewniła sobie 75 mandatów w 171-osobowym parlamencie. Główna partia opozycyjna: Nigeryjski Ruch Demokratyczny na rzecz Federacji Afrykańskiej – Lumana Africa (MODEN/FA) uzyskała 25 mandatów[10]. Dzięki temu zwycięstwu nowy prezydent będzie posiadał wsparcie większości parlamentarnej[11].

Swoją funkcję Mohamed Bazoum pełni od 2 kwietnia 2021 r. po zaprzysiężeniu na stanowisko głowy państwa. Kilka dni wcześniej rząd udaremnił próbę zamachu stanu – 31 marca 2021 r. we wczesnych godzinach porannych żołnierze próbowali przejąć kontrolę nad pałacem prezydenckim, zostali jednak odparci przez jego straż[12]. Rzecznik rządu oznajmił mediom, że w związku z prowadzonym dochodzeniem dokonano wielu aresztowań, a śledczy pracują nad ustaleniem, kto był odpowiedzialny za to zdarzenie. Demokratyczne przekazanie władzy w kraju podatnym na zamachy stanu zyskało międzynarodowe uznanie[13].

Niger w okresie kolonialnym był kolonią francuską, a niepodległość uzyskał dopiero w 1960 r. Nazwa państwa pochodzi od rzeki o tej samej nazwie, mimo że płynie ona jedynie na krótkim odcinku w południowej części kraju[14]. Niger jest państwem słabo rozwiniętym, borykającym się z wieloma problemami – częste susze, powszechna bieda, a ostatnio także problemy z islamistami. Oceniany jest przez ONZ jako jeden z najsłabiej rozwiniętych regionów świata[15]. Wraz z odzyskaniem niepodległości musiał stawić czoło wyzwaniom charakterystycznym dla państw uwalniających się spod „brzemienia” kolonializmu, jak liczne zamachy stanów, których doświadczył aż cztery[16]. Pomimo starań władz w zakresie modernizacji państwa oraz wysiłków w zakresie poszukiwania złóż ropy naftowej i wydobywania złota nadal zmaga się z wieloma problemami społeczno-gospodarczymi.

---

[1] P. Sandner, *Big challenges confront Niger President Mohamed Bazoum*, „dw.com”, 31.03.2021, <https://www.dw.com/en/big-challenges-confront-niger-president-mohamed-bazoum/a-57068530>, 10.04.2021.

[2] *Niger election: Mohamed Bazoum wins landmark vote amid protests*, 23.02.2021, <https://www.bbc.com/news/world-africa-56175439>, 9.04.2021.

[3] *Niger wybiera prezydenta. W kampanii wyborczej zabrakło nowych twarzy*, 21.02.2021, <https://niezalezna.pl/381682-niger-wybiera-prezydenta-w-kampanii-wyborczej-zabraklo-nowych-twarzy>, 9.04.2021.

[4] *republique du Niger fraternite-travail-progres cour constitutionnelle*, „cour-constitutionnelle-niger.org”, http://cour-constitutionnelle-niger.org/documents/arrets/matiere_electorale/2021/arret_n_06_21_cc_me.pdf.

[5] N. Wires, *Candidates for continuity, change compete in Niger's historic runoff vote*, „france24.com”, 18.02.2021, <https://www.france24.com/en/africa/20210218-candidates-for-continuity-change-compete-in-niger-s-historic-runoff-vote>, 9.04.2021.

[6] *Niger heads to polls in search of first democratic transition*, „Aljazeera.com”, 27.10.2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/12/27/niger-heads-to-polls-in-search-of-first-democratic-transition>, 9.04.2021.

[7] *Who is Nigerien presidential candidate Mahamane Ousmane?*, „africanews.com”, <https://www.africanews.com/2021/02/19/who-is-nigerien-presidential-candidate-mahamane-ousmane/>, 15.04.2021.

[8] *Vote count under way in Niger's presidential election*, „Aljazeera.com”, 28.12.2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/12/28/ballots-counting-begins-in-niger-presidential-election>, 15.04.2021.

[9] Tamże.

[10] *Republic of Niger*, „electionguide.org”, 27.12.2020, <https://www.electionguide.org/elections/id/3633/>, 14.04.2021.

[11] *Niger country profile*, „bbc.com”, 12.04.2021, <https://www.bbc.com/news/world-africa-13943662>, 15.04.2021.

[12] *Niger's Mohamed Bazoum sworn in as president after failed coup*, „bbc.com”, 2.04.2021, <https://www.bbc.com/news/world-africa-56613931>, 10.04.2021.

[13] *Niger 'coup' thwarted days before inauguration*, „bbc.com”, 31.03.2021, <https://www.bbc.com/news/world-africa-56589168>, 14.04.2021.

[14] *Niger travel guide*, „worldtravelguide.net”, <https://www.worldtravelguide.net/guides/africa/niger/>, 10.04.2021.

[15] *Niger country profile...*

[16] N. Wires, *Candidates for continuity...*